

Aleg. 117.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku Wydziału krajowego z powodu prośby gminy Świdnik o przydzielenie jej do c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Turce, do Rady państwa wniesionej, a przez p. Ministra sprawiedliwości do objawienia przed Wysoki Sejm zdania przesłanej, sprawozdaniem z 27. maja 1881 L. 4039 przedłożonym.

Wysoki Sejmie!

Do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu w Starostwie Drohobyckiem położonego, należą obecnie następujące miejscowości jako to:

1. Podbuż	z ludnością	1535	dusz
2. Podmanasterek	"	254	"
3. Załokieć	"	909	"
4. Stronna	"	1241	"
5. Smolne	"	744	"
6. Bystrzyca	"	564	"
7. Opoka	"	1388	"
8. Dołhe i Łokieć	"	1442	"
9. Rybnik	"	622	"
10. Majdan	"	475	"
11. Kropiwnik nowy	"	1181	"
12. Kropiwnik stary	"	989	"
13. Zdzianua	"	237	"
14. Świdnik	"	399	"
15. Łastowska	"	1095	"
16. Łopuszua	"	360	"
17. Manasterzec wielki	"	582	"
18. Łukawica	"	252	"
19. Winniki	"	671	"
20. Uroż	"	1057	"

czyli łącznie 20 miejscowości z ludnością 15997 dusz

W skutek prośb niektórych gmin z tych powyżej wymienionych o wyłączenie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa w Drohobyczy, a przydzielenie do okręgu innych c. k. Sądów powiatowych i Starostw pownoszonych, zbadał Wydział krajowy stan rzeczy i

przedstawił sprawozdaniem z 2. maja 1879 L. 2726 Wysokiemu Sejmowi wniosek, ażeby w myśl §. 2. ustawy z 11. czerwca 1868 L. 50 D. u. p. objawić c. k. Rządowi takie zdanie, że Wysoki Sejm nie tylko się z tym zgadza, ażeby niektóre gminy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy, a przydzielić takowe do c. k. Sądów powiatowych w Turce, Starymmieście i c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Samborze, ale także nawet na to, ażeby siedzibę c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia przeniesiono.

Sprawozdanie to przydzielone zostało przez Wysoki Sejm komisji prawniczej i wraz z dodatkowym oświadczeniem Wydziału krajowego z 11. czerwca 1880 L. 25103, którym cofnięto wniosek o przeniesienie siedziby c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia, załatwione zostało sprawozdaniem tejże sejmowej komisji prawniczej z 21. czerwca 1880 w ten sposób, że przedstawiono Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia wniosek, ażeby oświadczyć c. k. Rządowi, że Wysoki Sejm nie zgadza się z tym, ażeby siedzibę c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia przenoszono, że jednak z tym się zgadza, ażeby z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu wyłączyć miejscowości Świdnik, Łastówkę, Zdzianę, Łopuszną, Manasterzec wielki, Łukawice i Winniki, a przydzielić je innym c. k. Sądom powiatowym.

Przy rozprawie nad tym sprawozdaniem, w Wysokiem Sejmie 1. lipca 1880. odbytej, poczynili posłowie Dr. Rappaport i Jaworski poprawki, które ale bez bliższego zbadania nie mogły być doraźnie rozstrzygnięte i dla tego sprawozdanie to z poprawkami wspomnianymi odesłane zostało tejże komisji prawniczej do zbadania i przedłożenia powtórnego sprawozdania.

Stosując się do tego polecenia zbadala komisya prawnicza cały stan rzeczy i uchwaliła 10. lipca 1880 do l. 1058 wymagane przez Wysoki Sejm sprawozdanie, stawiając wniosek, ażeby Wysoki Sejm raczył uchwalić: iż w myśl §. 2. ustawy z 11. czerwca 1868 l. 50 D. u. p. objawia c. k. Rządowi swoje zdanie:

- a) że nie należy przenosić siedziby c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia;
- b) że gminę Zdzianę czyli Zdianne należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy, a przydzielić do c. k. Sądu i c. k. Starostwa powiatowego w Starymmieście;
- c) że gminę Świdnik i Łastówkę należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy, a przydzielić je do okręgu c. k. Sądu i c. k. Starostwa powiatowego w Turce;
- d) że miejscowości Łopuszna, Uroż, Manasterzec wielki, Łukawica i Winniki należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy, a przydzielić je do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Samborze i tamtejszego c. k. Starostwa powiatowego;
- e) że miejscowość Podmnasterek ma nadal pozostać w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy.

Przy uchwalaniu tego wniosku kierowała się komisya prawnicza dwoma głównymi względami, mianowicie pierwszym tym, ażeby o ile to jest możliwym uczynić zadosyć życzeniom tych gmin i obszarów dworskich, które z okręgu jednego c. k. Sądu lub c. k. Starostwa wydzielonemi, a do innego c. k. Sądu i Starostwa przydzielonemi być chciały, a powtóre tym, ażeby odłączając z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i tak nie zbyt obszernego i ludnego ośm miejscowości, nie spowodować zupełne zwinięcie tegoż c. k. Sądu powiatowego, a przydzielenie Podbuża i miejscowości z takowym graniczących do innego c. k. Sądu powiatowego, co wedle zdania c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy byłoby dla tych miejscowości wielką krzywdą.

Sprawozdanie to komisji prawniczej z 10. lipca 1880 L. 1058 nie przyszło w roku upłynionym pod obrady Wysokiej Izby z powodu zamknięcia posiedzeń Sejmowych, gdy jednakowo na skutek prośby gminy Świdnika wniesionej do Rady Państwa o wyłączenie tej gminy w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu a przydzielenie takowej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Turce, c. k. Ministerstwo sprawiedliwości zażądało od Wydziału krajowego, by tę sprawę przedłożono Wy-

sokiemu Sejmowi do objawienia swojego zdania, czuł się Wydział krajowy spowodowanym przedłożyć Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z 27. maja 1881 do L. 4039 nie tylko sprawę wyłączenia gminy wsi Świdnika z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa w Drohobyczy, a przydzielenia takowej do okręgu c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Turce, ale także połączone z takową już dawniej nie załatwione dotychczas sprawy tego rodzaju innych gmin w sprawozdaniu sejmowej komisji prawniczej z 10. lipca 1880 L. 1058 omówione, godząc się zupełnie i to po przeprowadzonym badaniu z wnioskiem i zdaniem sejmowej komisji prawniczej w tym sprawozdaniu wypowiedzianym. Wprawdzie wedle tego zdania komisji prawniczej i Wydziału krajowego wyłączone być mają z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu miejscowości Zdzianna, Świdnik, Łastówka, Łopuszna, Manasterzec wielki, Łukawica, Winniki i Uroż z ludnością 4653 dusz, poczem pozostałoby pod jurysdykcją tegoż c. k. Sądu powiatowego jedynie dwanaście miejscowości z ludnością 11.344 dusz — jednakowo nie tylko gorące i niejednokrotnie powtarzane prośby mieszkańców tych miejscowości nie czujących się właściwie być połączonemi w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa w Drohobyczy nie może komisya prawnicza pozostawić nieuwzględnione, szczególnie gdy takowe ani u Władz c. k. Rządowych, ani też u Władz autonomicznych w tym kierunku badanych nie natrafiły na uzasadnione trudności i przeciwnie doznały życzliwego poparcia — ale także komisya prawnicza jest tego zdania, że c. k. Sąd powiatowy w Podbużu o dwunastu miejscowościach z ludnością 11.344 dusz zatrudni dostatecznie kilku urzędników sądowych i wobec wypowiedzianej już przez komisję prawniczą kilkakrotnie potrzeby koniecznej pomnażania w kraju naszym sił sądowych nie powinno spowodować zwinięcia tegoż c. k. Sądu powiatowego, które to zdanie i c. k. Wyższy Sąd krajowy lwowski w swojej odezwie dotyczącej sprawy przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia podzielać się zdaje, kiedy pomimo tego, że już w ówczas temuż c. k. Wyższemu Sądowi krajowemu wiadome były słuszne i uzasadnione życzenia tych ośmiu miejscowości należących do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, ażeby je do innych c. k. Sądów powiatowych przydzielono stanowczo sprzeciwił się temu, ażeby c. k. Sąd powiatowy z Podbuża do Borysławia przenoszono i obstawał przy tem, ażeby c. k. Sąd powiatowy w Podbużu pozostawiono.

Dla tego też komisya prawnicza nie mając żadnego powodu odstępować od wniosku przedłożonego Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z 10. lipca 1880 L. 1058 i obstając przy takowym zgodnie z Wydziałem krajowym stawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem oświadcza c. k. Rządowi w myśl §. 2 ustawy z 11. czerwca 1868 L. 50 d. u. p. swe zdanie:

1) że gminę Świdnik tudzież i miejscowość Łastówkę należy wydzielić z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i z c. k. Starostwa drohobyckiego, a przyłączyć do okręgu tak c. k. Sądu powiatowego jako i Starostwa w Turce,

2) że miejscowość Zdziannę czyli Zdianę należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy, a przydzielić takową do okręgu tak c. k. Sądu jako też i c. k. Starostwa powiatowego w Staremmieście;

3) że miejscowości Łopuszna, Uroż, Manasterzec wielki, Łukawica i Winniki należy wyłączyć w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy — a przydzielić je do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego i c. k. Starostwa powiatowego w Samborze;

4) że miejscowości Podmanasterek pozostać ma i nadal przy okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy;

5) że siedziba c. k. Sądu powiatowego w Podbużu ma pozostać niezmienną.

II. Uchwałą tą załatwioną zostaje prośba wniesiona przez gminę i obszar dworski w Podmanasterku 11. października 1881 L. 734, domagająca się wyłączenia tej miejscowości z okręgu c. k. Starostwa w Drohobyczy i c. k. Sądu powiatowego w Podbużu a przyłączenie onej do c. k. Starostwa i c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Samborze.

Lwów 14. października 1881.

B. Kowalski.

Przewodniczący

D. Walery Waygart.

Sprawozdawca